

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235

ΚΙΝ:6977506705, e-mail :pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Με το υπ'αρίθμ. πρωτ. εισ. 2520/08-07-2019 έγγραφο της Δ.Ε.Υ.Α. ετέθη προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α. το κάτωθι ερώτημα:

«Ποίο είναι το αρμόδιο όργανο για τη λήψη απόφασης χορήγησης κανονικής άδειας στον Γενικό Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α. Δύναται, ως αρμόδιος για τη χορήγηση αδειών του προσωπικού της Δ.Ε.Υ.Α., να λάβει απόφαση χορήγησης άδειας και για τον ίδιο; Σε διαφορετική περίπτωση είναι αποκλειστικά αρμόδιο το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης ή μπορεί να λαμβάνεται η σχετική απόφαση από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο αυτής, για ταχύτερη έκδοση της απόφασης;».

Στα ανωτέρω ερωτήματα προσήκει κατά τη γνώμη μου η εξής απάντηση:

I. Επί της δυνατότητας ή μη λήψεως αποφάσεως χορήγησης αδειάς στον Γενικό Διευθυντή από τον ίδιο

Κατ' **άρθρ. 6 ν. 1069/1980** (παρ. 3-6) περί αρμοδιοτήτων του Γενικού Διευθυντή Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) ορίζεται ότι:

«3. Ο Γενικός Διευθυντής ελέγχει την καθημερινή εργασία της επιχείρησης, ασκεί εποπτεία στη διεξαγωγή των εργασιών κάθε υπηρεσίας ασκώντας τη διοίκηση του προσωπικού της, είναι υπεύθυνος για την εκτέλεση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου και των επιτροπών της παραγράφου 3 του άρθρου 5 και μεριμνά για:

α) την εκτέλεση του σκοπού για τον οποίο ιδρύθηκε η επιχείρηση,

β) την εκπόνηση και την υποβολή στο Διοικητικό Συμβούλιο της επιχείρησης του πενταετούς επιχειρησιακού προγράμματος δράσης, που προβλέπεται στην περίπτωση γ` της παραγράφου 2 του άρθρου 5,

.....

.

6. Ο Γενικός Διευθυντής ασκεί τις λοιπές αρμοδιότητες που παρέχονται σε αυτόν από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας.»

Ειδικότερα, κατ' άρθρ. 13 παρ. 2 εδ. γ' του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας (Ο.Ε.Υ.) της Δ.Ε.Υ.Α. (ΦΕΚ ...) ορίζεται ότι:

«Ο Γενικός Διευθυντής της επιχείρησης αποφασίζει:

.....

- Για τη τοποθέτηση του προσωπικού στις προβλεπόμενες από την επιχείρηση θέσεις.
- Για τη χορήγηση αδειών στο προσωπικό της επιχείρησης οι οποίες θα λήγουν υποχρεωτικά στις 31/12 κατόπιν των εισηγήσεων των αρμοδίων κατά περίπτωση προϊσταμένων..».

Από τις ως άνω αναφερόμενες διατάξεις συνάγεται ότι ο Γενικός Διευθυντής λαμβάνει τις σχετικές αποφάσεις του προσωπικού της επιχείρησης, ως ιεραρχικά προϊστάμενο όργανο των Υπηρεσιών/ Τμημάτων της Επιχείρησης. **Δεν συνάγεται από τις εφαρμοστέες διατάξεις ότι μπορεί ο ίδιος να λαμβάνει και απόφαση για τη χορήγηση αδείας στο πρόσωπο του, και κατ' ορθή ερμηνείας πρέπει να αναζητηθεί σχετική αρμοδιότητα σε άλλα όργανα της Επιχείρησης, ιεραρχικώς προϊστάμενα του Γενικού Διευθυντή.**

II. Επί της δυνατότητας χορηγήσεως της άδειας του Γενικού Διευθυντή από το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α.

Σύμφωνα με το **άρθρ. 5 ν. 1069/1980**, περί αρμοδιοτήτων του Διοικητικού Συμβουλίου Δ.Ε.Υ.Α., ως ισχύει, ορίζεται ότι:

«

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την επιχείρηση, διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους αυτής και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην επιχείρηση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο.

2. Ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο:

α) μεριμνά για τις υποθέσεις και τα συμφέροντα της επιχείρησης,

«β) διορίζει το Γενικό Διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 6.»

*** Η περ.β' αντικαταστάθηκε ως άνω με το **άρθρο 348 παρ.3 Ν.4512/2018**, ΦΕΚ Α 5/17.1.2018.

γ) εγκρίνει, κατά το πρώτο έτος της θητείας του, το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσης, στο οποίο αναλύεται ο σχεδιασμός των εσόδων της επιχείρησης, του κόστους και των προσδοκώμενων εσόδων από επενδύσεις, των λειτουργικών δαπανών, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος ανάκτησης υπηρεσιών ύδατος, που υπολογίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 51/ 2007 (Α` 57), το εδάφιο ε` της παρ. 2 του **άρθρου 4** του ν. **3199/2003** (Α` 24), την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία και τις αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων περί των γενικών κανόνων Κοστολόγησης και Τιμολόγησης Υπηρεσιών Ύδατος και των Διαδικασιών και Μεθόδων για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του,

δ) εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων των δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνονται στους σκοπούς της επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, καθώς και το πρόγραμμα επενδύσεων,

ε) εγκρίνει, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, τον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, το σκέλος των εξόδων το οποίο προσαρμόζεται στο, κατά το προηγούμενο εδάφιο, πρόγραμμα εκτελεστέων έργων. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής της Δ.Ε.Υ.Α., στον προϋπολογισμό και στο πρόγραμμα επενδύσεων, επισυνάπτεται μελέτη κόστους -οφέλους στην οποία αναλύονται τα έσοδα της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. **51/2007**, οι λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, τα έσοδα επενδύσεων και οι δαπάνες επενδύσεων. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί τον προϋπολογισμό,

λαμβάνοντας υπόψη την πορεία των εσόδων και τις ανάγκες που παρουσιάζονται, μπορεί δε να αποφασίζει για τη χορήγηση έκτακτων και συμπληρωματικών πιστώσεων,

στ) αποφασίζει για την εκπόνηση μελετών, έργων και προμηθειών και εγκρίνει αυτές, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και για τις προδιαγραφές και τον τρόπο εκτέλεσης των έργων και εγκρίνει τις απαραίτητες δαπάνες. Στην περίπτωση μη ύπαρξης τεχνικής υπηρεσίας στην επιχείρηση ή το Δήμο, μπορεί να αιτείται τη σύνταξη μελετών ή την εποπτεία σύνταξης αυτών ή την επίβλεψη εκτέλεσης των έργων από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, μέσα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους,

ζ) αποφασίζει για κάθε εκποίηση ή εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών που ανήκουν στην επιχείρηση,

η) αποφασίζει για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων, για την παραίτηση από αυτά, καθώς και για συμβιβασμούς δικαστικούς ή εξώδικους,

θ) αποφασίζει για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των πελατών της Δ.Ε.Υ.Α.,

ι) αποφασίζει για τη σύναψη πάσης φύσεως δανείων της επιχείρησης, καθώς και για την εκχώρηση του συνόλου ή μέρους των εσόδων της ή την εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα, προς εξασφάλιση των δανείων,

ια) εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, στις οποίες περιλαμβάνονται ο απολογισμός εσόδων-εξόδων, ο ισολογισμός, η

κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και οι λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα λογιστική και φορολογική νομοθεσία,

ιβ) εγκρίνει τη συμμετοχή φυσικών ή νομικών προσώπων ή οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στη δαπάνη κατασκευής αγωγών, των οποίων η κατασκευή ζητείται κατά προτεραιότητα από τους ανωτέρω και καθορίζει τους όρους καταβολής της δαπάνης της συμμετοχής, τις τυχόν εγγυήσεις και κάθε συναφή λεπτομέρεια.

3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις για τις οποίες απαιτείται έλεγχος των αποφάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 20, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί με απόφασή του να μεταβιβάζει μέρος των λοιπών αρμοδιοτήτων του σε επιτροπές που συστήνονται από αυτό και απαρτίζονται από τρία (3) τουλάχιστον τακτικά μέλη του, τα οποία αναπληρώνονται όπως και στο Διοικητικό Συμβούλιο. Με την απόφαση αυτή ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος κάθε επιτροπής. Η απόφαση αυτή εγκρίνεται από το οικείο ή τα οικεία Δημοτικά Συμβούλια και δημοσιεύεται, από τον Συντονιστή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως...»

Ειδικότερα, στον ισχύοντα Ο.Ε.Υ. της Δ.Ε.Υ.Α., **άρθρ. 2** ορίζεται ότι:

«1. Οι υπηρεσίες της Δ.Ε.Υ.Α. τελούν κάτω από την εποπτεία και την καθοδήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου της. 2. Η Δ.Ε.Υ.Α. διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο η σύνθεση του οποίου και οι αρμοδιότητές του ορίζονται από το π.δ. 361/81(Φ.Ε.Κ...) σύσταση Δημοτικής Επιχείρησης Ύδρευσης και Αποχέτευσης», από τις διατάξεις του ν. 1069/1980 και το π.δ. 410/1995 όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά. 3. Οι ειδικότερες αρμοδιότητες

του καθορίζονται από τη σχετική νομοθεσία και τον Κανονισμό Διοίκησης και Διαχείρισης της Δ.Ε.Υ.Α.»

Εφόσον από τον νόμο περί Δ.Ε.Υ.Α. (Ν. 1069/1980 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει) ή από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας δεν ορίζεται ειδικά, τότε το «τεκμήριο αρμοδιότητας» λήψεως μίας αποφάσεως βαρύνει το Διοικητικό Συμβούλιο.

Στην προκειμένη περίπτωση, επειδή δεν ορίζεται ειδικά ποίο είναι το αρμόδιο όργανο για να λάβει την απόφαση χορήγησης αδείας του Γενικού Διευθυντή της Δ.Ε.Υ.Α. **το τεκμήριο της καθ' ύλην αρμοδιότητας ανήκει στο Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης, το οποίο ως κυρίαρχο αποφασίζουν συλλογικό όργανο της Δ.Ε.Υ.Α. προΐσταται του Γενικού Διευθυντή.**

III. Επί της δυνατότητας ή μη λήψεως της αποφάσεως χορήγησης αδείας στον Γενικό Διευθυντή από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α.

Ερωτάται εάν υφίσταται η δυνατότητα να ληφθεί η σχετική απόφαση από τον Πρόεδρο ή τον Αντιπρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., διότι η διαδικασία λήψεως της ανωτέρω απόφασης απαιτεί μεγαλύτερο χρονικό διάστημα εάν ληφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατ' **άρθρ. 5 παρ. 4 ν. 1069/1980** περί αρμοδιοτήτων του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου Δ.Ε.Υ.Α. ορίζεται ότι:

« 4. Ο Πρόεδρος ή, σε περίπτωση κωλύματος αυτού, ο Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου: α) εκπροσωπεί την επιχείρηση ενώπιον των δικαστηρίων και κάθε αρχής και δίδει τους επιβαλλόμενους όρκους, β) μπορεί, μόνο σε περίπτωση προφανούς κινδύνου από την αναβολή, και χωρίς

απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου να εγείρει και αντικρούει αγωγές, να ασκεί ένδικα μέσα, να διορίζει πληρεξουσίους και να προβαίνει σε κάθε δικαστική ή εξώδικη πράξη για την προστασία των συμφερόντων της επιχείρησης, των πράξεων αυτών υποβαλλομένων αμέσως στο Συμβούλιο για έγκριση και γ) υπογράφει τα συμβόλαια της επιχείρησης.».

Από την ανωτέρω διάταξη συνάγεται ότι οι αρμοδιότητες του Προέδρου Δ.Ε.Υ.Α. είναι περιοριστικά αναφερόμενες στον νόμο, ενώ το κυρίαρχο αποφασίζων όργανο της Δ.Ε.Υ.Α. είναι το Διοικητικό Συμβούλιο.

Κατ' ορθή ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων αλλά και προς διασφάλιση της νομιμότητας πρέπει να ακολουθηθεί η εξής διαδικασία.

Εάν υπάρχει χρονικό περιθώριο λήψεως της σχετικής απόφασης χορήγησης της νόμιμης κανονικής άδειας του Γενικού Διευθυντή, αυτή πρέπει να ληφθεί κατ' αρχήν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατόπιν εισαγωγής του σχετικού θέματος στην ημερήσια διάταξη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 ν. 1069/1980.

Εάν κρίνεται ότι δεν υπάρχει το χρονικό περιθώριο να συνεδριάσει το Διοικητικό Συμβούλιο της Επιχείρησης άμεσα, και εφόσον πρόκειται για άδεια η οποία προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία (κανονική άδεια) και την οποία δικαιούται εκ του νόμου εν προκειμένω ο Γενικός Διευθυντής, τότε είναι κατ' εξαίρεση δυνατή η λήψη της σχετικής απόφασης από τον Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., η οποία ωστόσο για την πλήρη εγκυρότητα της πρέπει να εισαχθεί και προς έγκριση και ψήφιση στην αμέσως επόμενη συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α.

Αθήνα, 25/07/2019

Ο γνωμοδοτών δικηγόρος

Νομικός Σύμβουλος της Ένωσης Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης
Αποχέτευσης (Ε.Δ.Ε.Υ.Α.)

Πάνος Ζυγούρης